

SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO SUBJEKTŲ DALYVAVIMO LIETUVOS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE 2011 M. ANALIZĖ

Darbo tikslas – atlikti smulkaus ir vidutinio verslo subjektų dalyvavimo Lietuvos viešuosiuose pirkimuose 2011 m. analizę.

Darbo uždavinys – nustatyti smulkaus ir vidutinio verslo subjektų dalyvavimo Lietuvos viešuosiuose pirkimuose apimtį ir palyginti ją su bendra¹ viešųjų pirkimų apimtimi.

1. METODIKA

Analizės objektas – ūkio subjektai, dalyvavę viešuosiuose pirkimuose 2011 m.

Duomenų šaltinis. Naudojami 2 duomenų šaltiniai:

1. Viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje kaupiami perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys apie viešųjų pirkimų procedūras.

2. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikta ūkio subjektų, dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose, parametrų duomenų bazė: dydis (labai maža, maža, vidutinė, didelė), vietovė, kurioje vykdoma veikla (apskritis), (toliau – parametrai).

Duomenų grupavimas. Išskiriamos 4 viešuosiuose pirkimuose dalyvavusios ūkio subjektų grupės:

1. Smulkaus ir vidutinio verslo įmonės (toliau – SVV) – labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės;
2. Didelės įmonės (toliau – DĮ) – didelės įmonės;
3. Fiziniai asmenys, užsiimantys individualia veikla (toliau – FV) – fiziniai asmenys, fizinių asmenų grupės, ūkininkai;
4. Užsienio įmonės (toliau – UĮ) – užsienyje įregistruoti verslo subjektai.

Įmonės dydis	Darbuotojų skaičius			
	0–9	10–49	50–249	>249
Gautos įmonės metinės pajamos, Lt.				
1–6.999.999	LABAI MAŽA			
7.000.000–23.999.999		MAŽA		
24.000.000–137.999.999			VIDUTINĖ	
>138.000.000				DIDELĖ

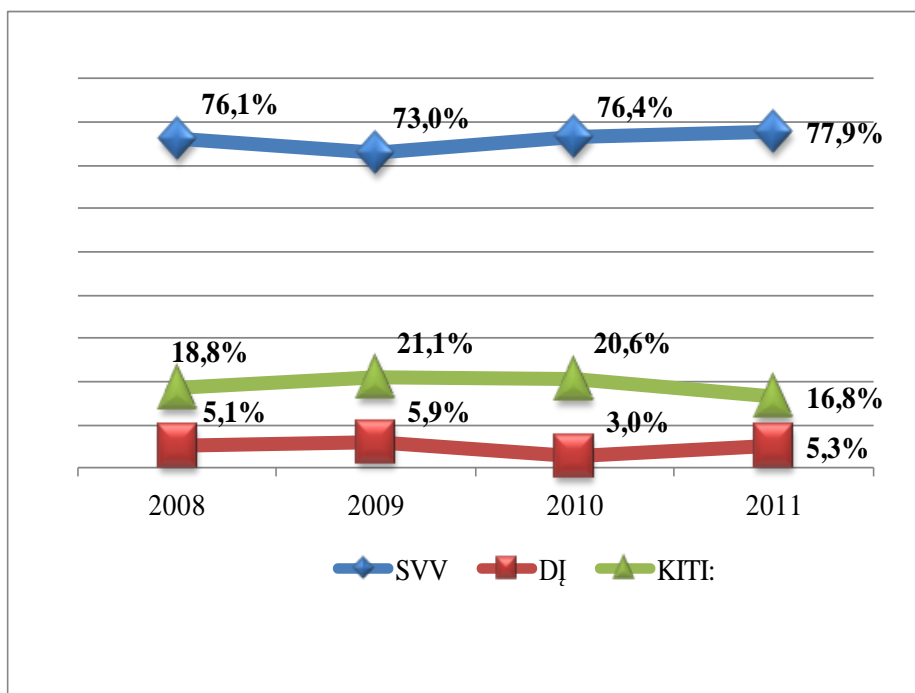
1 pav. SVV ir DĮ ūkio subjektų dydžio nustatymas pagal parametrus

¹ 2007–2009 m. analizuoti viešieji pirkimai be mažos vertės pirkimų ir komunalinio sektoriaus perkančiųjų organizacijų supaprastintų pirkimų, 2010–2011 m. – be mažos vertės pirkimų.

2. DARBO REZULTATAI

ŪKIO SUBJEKTŲ GRUPĖ	Skaičius					Procentas				
	2008	2009	2010	2011	IŠ VISO:	2008	2009	2010	2011	IŠ VISO:
SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO ĮMONĖS (SVV):	4.336	4.837	5.991	6.003	21.167	76,1%	73,0%	76,4%	77,9%	75,9%
LABAI MAŽOS ĮMONĖS	1.491	1.622	2.721	2.345	8.179	26,1%	24,5%	34,7%	30,4%	29,3%
MAŽOS ĮMONĖS	1.707	1.810	2.212	2.277	8.006	30,0%	27,3%	28,2%	29,6%	28,7%
VIDUTINĖS ĮMONĖS	1.138	1.405	1.058	1.381	4.982	20,0%	21,2%	13,5%	17,9%	17,9%
DIDELĖS ĮMONĖS (DĮ)	289	390	238	408	1.325	5,1%	5,9%	3,0%	5,3%	4,8%
FIZINIAI ASMENYS, UŽSIIMANTYS INDIVIDUALIA VEIKLA (FV)	804	1.136	1.091	860	3.891	14,1%	17,1%	13,9%	11,2%	14,0%
UŽSIENIO ĮMONĖ (UĮ)	265	267	524	434	1.490	4,7%	4,0%	6,7%	5,6%	5,3%
IŠ VISO:	5.694	6.630	7.844	7.705	27.873	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

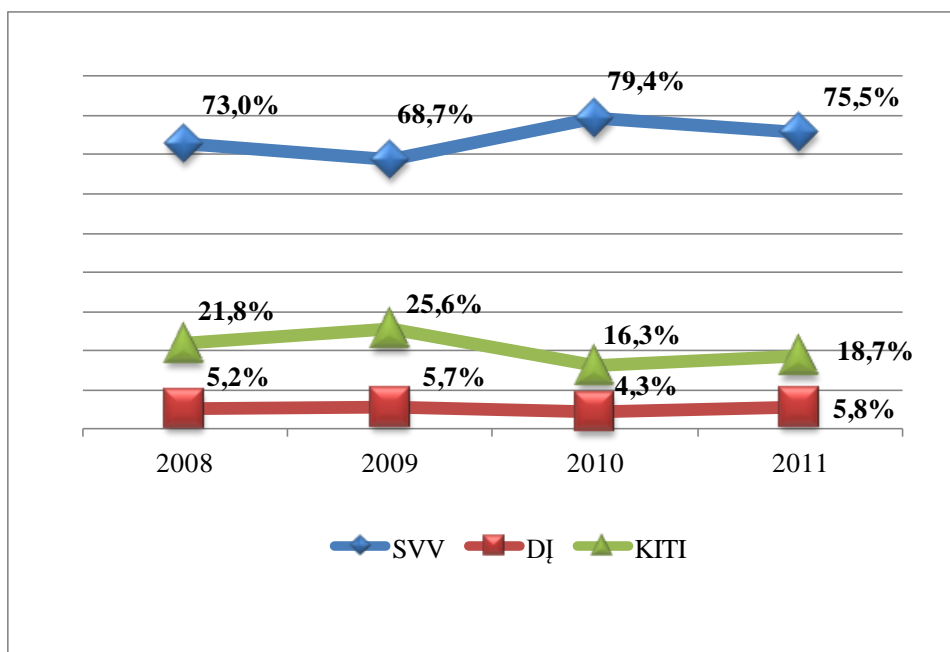
2.1 pav. Ūkio subjektų, dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose, skaičiaus pasiskirstymas pagal grupes

2.2 pav. SVV ūkio subjektų, dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose, dalis nuo bendro viešuosiuose pirkimuose dalyvavusių ūkio subjektų skaičiaus, proc.

ŪKIO SUBJEKTŲ GRUPĖ	Skaicius					Procentas				
	2008	2009	2010	2011	IŠ VISO:	2008	2009	2010	2011	IŠ VISO:
SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO ĮMONĖS (SVV)	2.910	2.352	3.508	3.877	12.647	73,0%	68,7%	79,4%	75,5%	74,5%
LABAI MAŽOS ĮMONĖS	1.012	814	1.422	1.439	4.687	25,4%	23,8%	32,2%	28,0%	27,6%
MAŽOS ĮMONĖS	1.089	879	1.303	1.504	4.775	27,3%	25,7%	29,5%	29,3%	28,1%
VIDUTINĖS ĮMONĖS	809	659	783	934	3.185	20,3%	19,2%	17,7%	18,2%	18,8%
DIDELĖS ĮMONĖS (DĮ)	206	194	188	300	888	5,2%	5,7%	4,3%	5,8%	5,2%
FIZINIAI ASMENYS, UŽSIIMANTYS INDIVIDUALIA VEIKLA (FV)	681	713	480	693	2.567	17,1%	20,8%	10,9%	13,5%	15,1%
UŽSIENIO ĮMONĖS (UĮ)	192	167	244	268	871	4,8%	4,9%	5,5%	5,2%	5,1%
IŠ VISO:	3.989	3.426	4.420	5.138	16.973	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

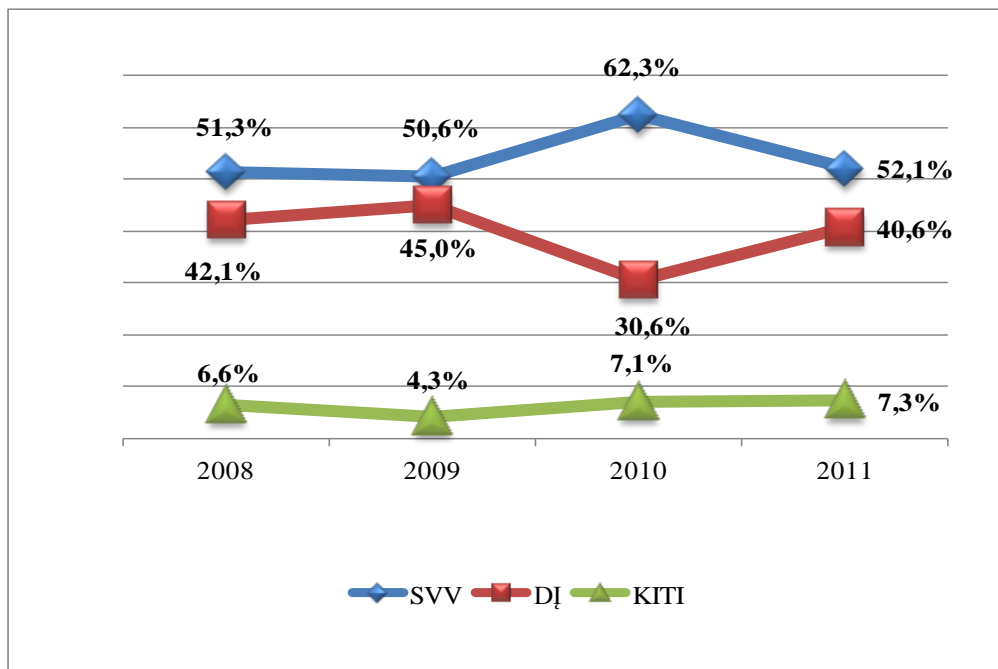
2.3 pav. Ūkio subjektų, sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus pasiskirstymas pagal grupes

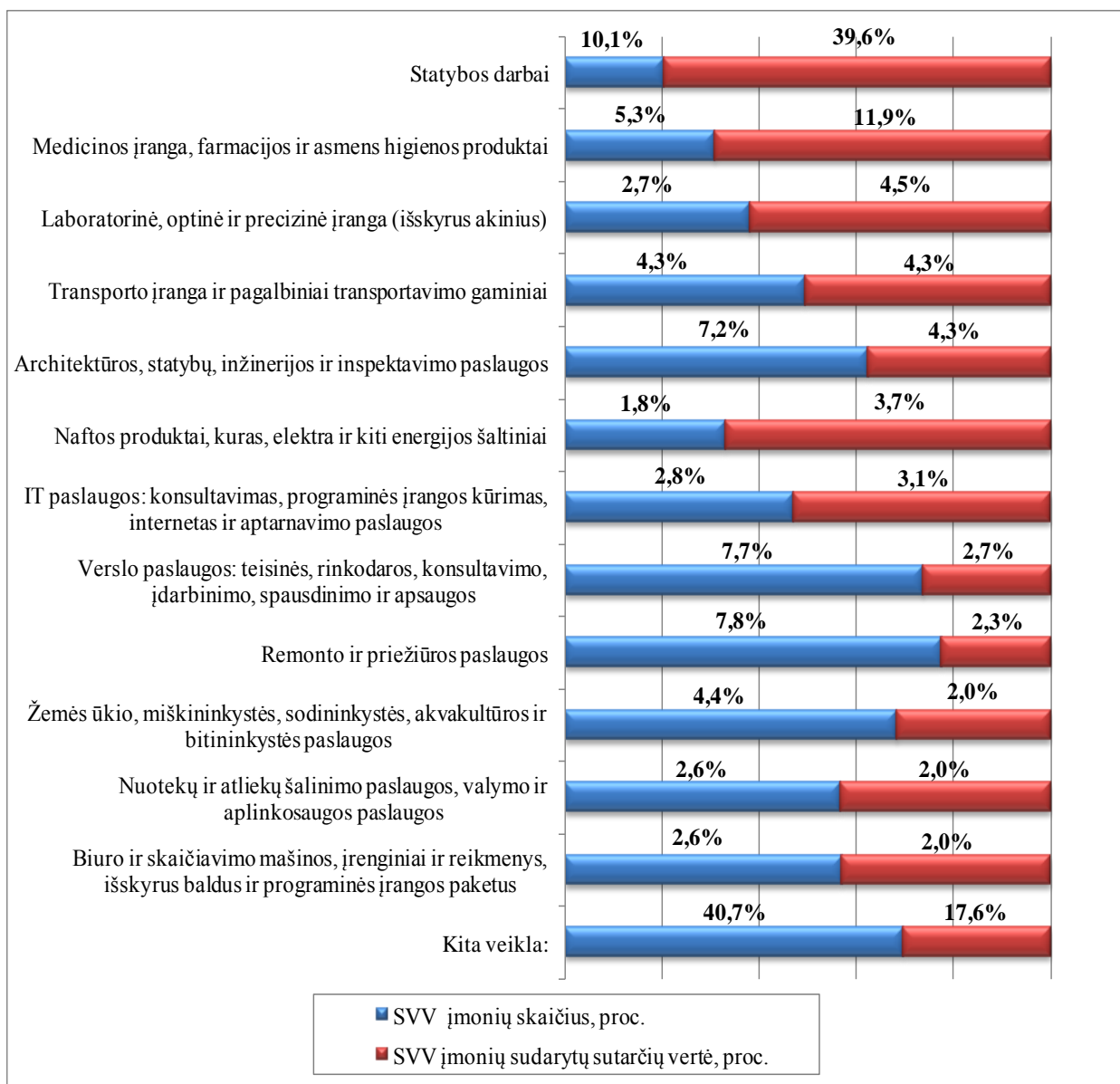
2.4 pav. SVV ūkio subjektų, sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, dalis nuo bendro viešųjų pirkimų sutartis sudariusių ūkio subjektų skaičiaus, proc.

ŪKIO SUBJEKTŲ GRUPĖ	Sudarytų sutarčių vertė, mln. Lt.					Procentas				
	2008	2009	2010	2011	VISO:	2008	2009	2010	2011	VISO:
SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO ĮMONĖS (SVV)	4.931,71	3.002,24	5.367,52	5.519,89	18.821,37	51,3%	50,6%	62,3%	52,1%	54,2%
LABAI MAŽOS ĮMONĖS	395,02	268,10	621,43	650,31	1.934,86	4,1%	4,5%	7,2%	6,1%	5,6%
MAŽOS ĮMONĖS	1.246,92	804,49	1.099,42	1.536,93	4.687,76	13,0%	13,6%	12,8%	14,5%	13,5%
VIDUTINĖS ĮMONĖS	3.289,77	1.929,65	3.646,67	3.332,65	12.198,74	34,3%	32,5%	42,4%	31,4%	35,1%
DIDELĖS ĮMONĖS (DĮ)	4.040,19	2.672,40	2.634,05	4.303,29	13.649,92	42,1%	45,0%	30,6%	40,6%	39,3%
FIZINIAI ASMENYS, UŽSIIMANTYS INDIVIDUALIA VEIKLA (FV)	27,82	18,30	19,39	37,33	102,85	0,3%	0,3%	0,2%	0,4%	0,3%
UŽSIENIO ĮMONĖS (UĮ)	605,18	239,22	588,76	738,33	2.171,49	6,3%	4,0%	6,8%	7,0%	6,2%
VISO:	9.604,90	5.932,16	8.609,72	10.598,84	34.745,63	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

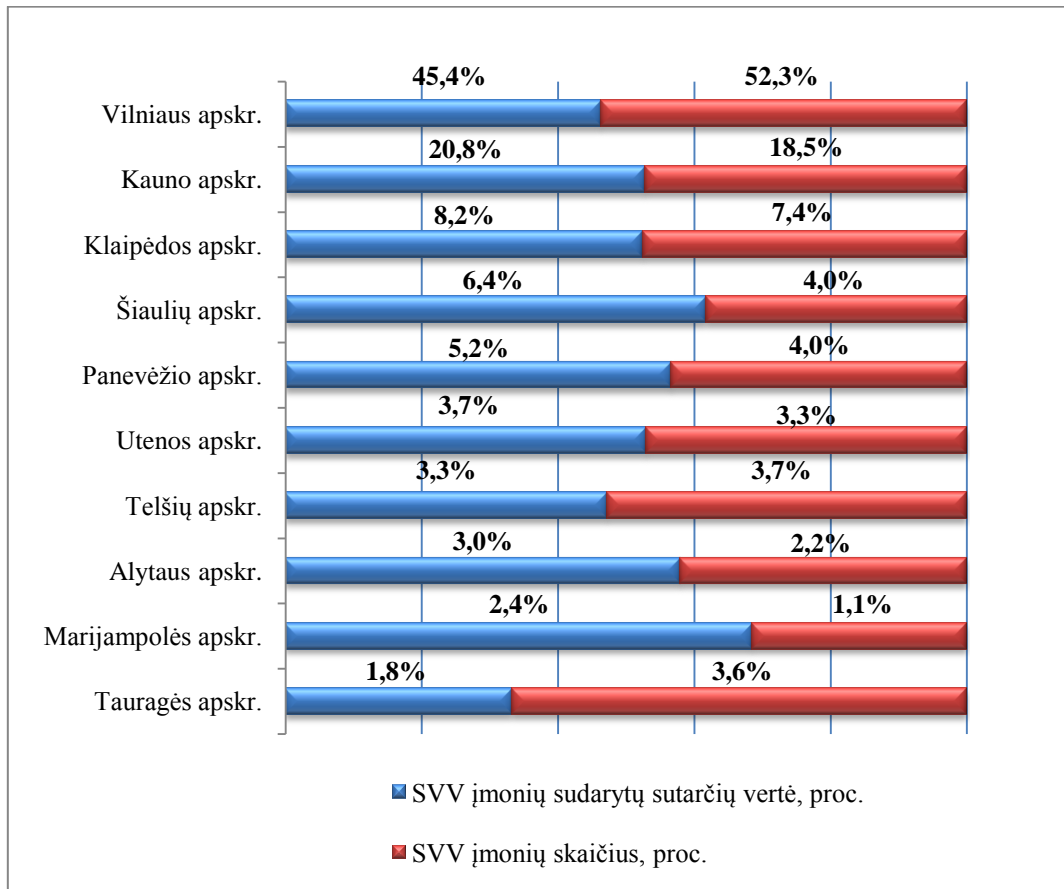
2.5 pav. Viešųjų pirkimų vertės pasiskirstymas pagal ūkio subjektų grupes

2.6 pav. SVV ūkio subjektų sudarytų viešųjų pirkimų sutarčių vertės dalis nuo bendros viešųjų pirkimų vertės, proc.

2.7 pav. SVV ūkio subjektų, 2011m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas pagal pirkimo objektų skyrius (žr. 1 priedą).

2.8 pav. SVV ūkio subjektų, 2011 m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas pagal regionus, kuriuose veikia, (žr. 1 priedą)

\

IŠVADOS

SVV ūkio subjektų, **dalyvavusių** viešuosiuose pirkimuose, skaičiaus dalis 2011 m., palyginti su 2010 m., **išaugo** nuo 76,4 proc. iki **77,9** proc. Tuo tarpu, SVV ūkio subjektų, sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus dalis sumažėjo nuo 79,4 iki 75,5 proc., sudarytų sutarčių vertės dalis – nuo 62,3 iki 52,1 proc.

DĮ ūkio subjektų, dalyvavusių ir laimėjusių viešuosius pirkimus, skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės dalis, lyginant 2010 ir 2011 m., išaugo: dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose DĮ ūkio subjektų skaičiaus dalis – nuo 3,0 iki 5,3 proc.; sudariusių viešųjų pirkimų sutartis – nuo 4,3 iki 5,8 proc.; sudarytų sutarčių vertės dalis – nuo 30,6 iki 40,6 proc.;

UĮ ūkio subjektų, dalyvavusių ir laimėjusių viešuosius pirkimus, skaičiaus dalis 2011 m. palyginti su 2010 m. sumažėjo: dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose UĮ ūkio subjektų skaičiaus dalis – nuo 6,7 iki 5,6 proc.; sudariusių viešųjų pirkimų sutartis – nuo 5,5 iki 5,2 proc.. UĮ ūkio subjektų sudarytų sutarčių vertės dalis 2011 m., palyginti su 2010 m., šiek tiek išaugo: 2010 m. siekė 6,8 proc., 2011 m. –7,0 proc.

Didžiausią SVV ūkio subjektų skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės dalį pagal pirkimo objektų skyrius sudaro įmonių, sudariusių sutartis „Statybos darbų“ viešuosiuose pirkimuose, skaičius ir jų sudarytų sutarčių vertė. 2011 m. buvo sudarytos „Statybos darbų“ viešųjų pirkimų sutartys su 541 SVV ūkio subjektais (10,1 proc. nuo bendro SVV ūkio subjektų, sudariusių sutartis, skaičiaus), kurių bendra vertė siekė 2 188,4 mln. Lt (39,6 proc. nuo bendros SVV ūkio subjektų sudarytų sutarčių vertės).

Didžiausią SVV ūkio subjektų skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės dalį pagal regionus, kuriuose veikia, užima Vilniaus ir Kauno apskrityse veikiantys SVV ūkio subjektai. Vilniaus apskrityje veikiančių SVV ūkio subjektų skaičius ir sudarytų sutarčių vertė sudarė beveik pusę visų SVV ūkio subjektų skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės.

SVV įmonių, 2011 m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičius ir vertė (mln. Lt) pagal pirkimo objektų skyrius

Pirkimo objekto skyrius		SVV įmonių skaičius		SVV įmonių sudarytų sutarčių vertė	
Kodas	Pavadinimas	skaičius	proc.	mln. Lt	proc.
45	Statybos darbai	541	10,1%	2.188,4	39,6%
33	Medicinos įranga, farmacijos ir asmens higienos produktai	283	5,3%	657,1	11,9%
38	Laboratorinė, optinė ir precizinė įranga (išskyrus akinius)	147	2,7%	246,7	4,5%
34	Transporto įranga ir pagalbinių transportavimo gaminiai	228	4,3%	238,5	4,3%
71	Architektūros, statybų, inžinerijos ir inspektavimo paslaugos	384	7,2%	237,5	4,3%
09	Naftos produktai, kuras, elektra ir kiti energijos šaltiniai	97	1,8%	203,3	3,7%
72	IT paslaugos: konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos	148	2,8%	171,3	3,1%
79	Verslo paslaugos: teisinės, rinkodaros, konsultavimo, įdarbinimo, spausdinimo ir apsaugos	412	7,7%	149,8	2,7%
50	Remonto ir priežiūros paslaugos	420	7,8%	124,4	2,3%
77	Žemės ūkio, miškininkystės, sodininkystės, akvakultūros ir bitininkystės paslaugos	236	4,4%	112,4	2,0%
90	Nuotekų ir atliekų šalinimo paslaugos, valymo ir aplinkosaugos paslaugos	141	2,6%	110,8	2,0%
30	Biuro ir skaičiavimo mašinos, įrenginiai ir reikmenys, išskyrus baldus ir programinės įrangos paketus	139	2,6%	108,3	2,0%
39	Baldai (įskaitant biuro baldus), dekoratyviniai patalpų objektai, buitiniai prietaisai (išskyrus apšvietimo) ir valikliai	177	3,3%	95,0	1,7%
48	Programinės įrangos paketai ir informacinės sistemos	80	1,5%	84,8	1,5%
42	Pramoninės mašinos	162	3,0%	81,3	1,5%
44	Statybinės konstrukcijos ir medžiagos; pagalbinių statybos gaminiai (išskyrus elektros prietaisus)	173	3,2%	78,5	1,4%
80	Švietimo ir mokymo paslaugos	285	5,3%	68,3	1,2%
15	Maistas, gėrimai, tabakas ir susiję produktai	69	1,3%	62,5	1,1%
31	Elektrinės mašinos, aparatai, įranga ir reikmenys. Apšvietimas	103	1,9%	56,9	1,0%
63	Papildomosios ir pagalbinės transporto paslaugos; kelionių agentūrų paslaugos	30	0,6%	54,3	1,0%
32	Radijo, televizijos, komunikacijų, telekomunikacijų ir susijusi įranga	66	1,2%	49,5	0,9%
KITA VEIKLA:		1.034	19,3%	340,4	6,2%
IŠ VISO:		5.355	100,0%	5.519,9	100,0%

SVV ūkio subjektų, 2011 m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas pagal regionus, kuriuose veikia

APSKRITIES PAVADINIMAS	SVV įmonių skaičius, proc.		SVV įmonių sudarytų sutarčių vertė, proc.	
	skaičius	proc.	mln. Lt	proc.
Vilniaus apskr.	1.759	45,4%	2.886,7	52,3%
Kauno apskr.	806	20,8%	1.023,8	18,5%
Klaipėdos apskr.	316	8,2%	407,3	7,4%
Šiaulių apskr.	247	6,4%	218,5	4,0%
Panevėžio apskr.	201	5,2%	218,8	4,0%
Utenos apskr.	142	3,7%	179,7	3,3%
Telšių apskr.	129	3,3%	205,7	3,7%
Alytaus apskr.	115	3,0%	119,0	2,2%
Marijampolės apskr.	92	2,4%	60,0	1,1%
Tauragės apskr.	70	1,8%	200,4	3,6%
IŠ VISO:	3.877	100,0%	5.519,9	100,0%

SVV ūkio subjektų, 2011 m. dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose, skaičiaus pasiskirstymas pagal regionus, kuriuose veikia

APSKRITIES PAVADINIMAS	Skaičius					Procentinis pasiskirstymas				
	2008	2009	2010	2011	IŠ VISO:	2008	2009	2010	2011	IŠ VISO:
Vilniaus apskr.	1.981	2.205	2.644	2.752	9.582	45,7%	45,6%	44,1%	45,8%	45,3%
Kauno apskr.	861	988	1.274	1.282	4.405	19,9%	20,4%	21,3%	21,4%	20,8%
Šiaulių apskr.	320	359	492	395	1.566	7,4%	7,4%	8,2%	6,6%	7,4%
Klaipėdos apskr.	303	369	510	459	1.641	7,0%	7,6%	8,5%	7,6%	7,8%
Panevėžio apskr.	240	252	277	310	1.079	5,5%	5,2%	4,6%	5,2%	5,1%
Telšių apskr.	147	171	196	203	717	3,4%	3,5%	3,3%	3,4%	3,4%
Alytaus apskr.	143	131	173	158	605	3,3%	2,7%	2,9%	2,6%	2,9%
Utenos apskr.	142	171	180	216	709	3,3%	3,5%	3,0%	3,6%	3,3%
Marijampolės apskr.	111	101	154	123	489	2,6%	2,1%	2,6%	2,0%	2,3%
Tauragės apskr.	88	90	91	105	374	2,0%	1,9%	1,5%	1,7%	1,8%
IŠ VISO:	4.336	4.837	5.991	6.003	21.167	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%